

puk". In *Hrvatske pučke pjesmarice 19. stoljeća*. Osijek: Izdavački centar "Revija" (Mala teorijska biblioteka 31), 75-128.

Zečević, Divna. 1993. *Strah Božji. Hrvatske pučke propovijedi 18. stoljeća*. Osijek: Izdavački centar Otvorenog sveučilišta Osijek (Mala teorijska biblioteka 43).

Zečević, Divna. 1993a. "Predigtbelehrungen aus dem 18. Jh. und das Alltagsleben. Frau, Ehe, Abtreibung". *Narodna umjetnost* 30:215-228.

Zečević, Divna. 1994. "Pučki književni govor o svetom i profanom. Hrvatske pučke propovijedi 19. stoljeća". *Književna smotra* 92-94:213-238.

Zečević, Divna. 1995/1996. "Žensko pismo i pismo za ženu u Hrvatskoj književnosti 19. stoljeća". *Kruh i ruže. Časopis ženskog informacijsko dokumentacijskog centra* 5-6:13-29.

UČENJE LJUBAVI I KNJIŽEVNA PREDODŽBA O VELIKOJ LJUBAVI U ŽIVOTOPISIMA SVETACA 18. I 19. STOLJEĆA U HRVATSKOJ KNJIŽEVNOSTI. PRIPREME ZA ROMANTIZAM.

SAŽETAK

U životopisima svetaca i svetica 18. stoljeća čitateljstvu nije ponuđena samo vjerska pouka o Božjoj ljubavi, nego posredno i poučavanje o književnom modelu i predodžbama svjetovne ljubavi.

Književni opisi nabožnih emocija, ljubavi, suza i kajanja, bili su pripremom i prethodnicom romantizmu; na njima su se pisci i publika (auditorij) učili ljubavi i osobito pisanju o ljubavi i jakim emocijama, sve prema uzorku čiste, nepokolebljive i jedine ljubavi Božje kojom su bili ispunjeni i određeni životi svetaca. Koncept dviju ljubavi europska kultura duguje Platonu i neoplatonizmu.

Podvojenost, rascijep čovjeka na dušu i tijelo, javlja se i kao posljedica popularizacije kršćanskog naučavanja suprotno teološkom učenju o nedjeljivosti duše i tijela.

Opisi i razmišljanja o prirodi Božje ljubavi i ljubavi prema Bogu u životopisima svetaca su takvi da svojim izrazom ne isključuju prirodu ljubavi uopće, nego dapače, podrazumijevaju i prirodu ovozemaljske zaljubljenosti; književni znaci i opisi zaljubljenosti zajednički su jednoj i drugoj vrsti ljubavi.

Učenje o vrhunskoj ljubavi prema Bogu vodilo je iz 18. stoljeća, iz nabožne osjećajnosti, preko sentimentalizma, u književni romantizam 19. stoljeća u kojemu nastavlja intenzivni književni život neoplatonska podjela na dušu i tijelo: na "čistu", čednu, djevičansku ljubav i prizemnu, grešnu, karnalnu ljubav.

Gljučne riječi: vjerska književnost, životopisi svetaca, književnost